

ODBORNÉ STANOVISKO HLAVNEJ KONTROLÓRKY OBCE SIRK K NÁVRHU ROZPOČTU NA ROKY 2023 - 2025

Podľa § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám odborné stanovisko k návrhu rozpočtu obce na rok 2023 (ďalej len stanovisko). Návrh viacročného rozpočtu obce Sirk na roky 2023 - 2025 bol zverejnený na úradnej tabuli obce a na webovom sídle. Dňom vyvesenia návrhu rozpočtu začala plynúť najmenej desaťdňová lehota, počas ktorej mohli fyzické a právnické osoby uplatniť pripomienky k návrhu rozpočtu v písomnej forme, elektronicky alebo ústne do zápisnice na obecnom úrade.

A. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU

Pri spracovaní môjho stanoviska som vychádzala z posúdenia návrhu viacročného rozpočtu na roky 2023 - 2025 (ďalej len návrh rozpočtu). Posudzovala som zákonnosť ako aj metodickú správnosť jeho zostavenia a predloženia na schválenie obecnému zastupiteľstvu. Legislatívnym východiskom zostavenia rozpočtu je zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p. (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“). Podľa § 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy rozpočet obce je základným nástrojom finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce. Rozpočet obce vyjadruje samostatnosť hospodárenia obce. Obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom pôsobiacim na území obce, ako aj k obyvateľom žijúcim na tomto území, vyplývajúce pre ne zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo všeobecne záväzných nariadení obce, ako aj zo zmlúv. Súčasťou rozpočtu obce sú rozpočty príjmov a výdavkov rozpočtových organizácií zriadených obcou. V rozpočte obce sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom. Podľa § 9 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy viacročný rozpočet je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci ich pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov obce najmenej na tri rozpočtové roky. Návrh rozpočtu je zostavený v členení na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie podľa funkčnej a ekonomickej rozpočtovej klasifikácie.

Rozpočet na rozpočtový rok 2023 je po jeho schválení obecným zastupiteľstvom záväzný, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky sú orientačné.

B. VÝCHODISKÁ TVORBY ROZPOČTU

Východiskom pre zostavenie návrhu rozpočtu je vývoj príjmov a výdavkov v predchádzajúcom období, t. j. skutočné plnenie rozpočtu k 31. 12. 2020, k 31.12.2021, monitoring vývoja rozpočtu za rok 2022 a očakávané plnenie rozpočtu k 31. 12. 2022.

Návrh rozpočtu je predkladaný ako vyrovnaný, pre rok 2023 s bilanciou príjmov vo výške 1 603 405 eur a výdavkov vo výške 1 603 405 eur vrátane finančných operácií.

Bežné príjmy sú navrhnuté vo výške 1 493 405 eur a bežné výdavky vo výške 1 493 405 eur. Kapitálové príjmy sú rozpočtované v sume 0 eur a kapitálové výdavky v sume 110 000 eur, schodok kapitálového rozpočtu je krytý príjmovými finančnými operáciami. Príjmové finančné operácie sú rozpočtované vo výške 110 000 eur a výdavkové finančné operácie vo výške 0 eur.

Rozpočtové hospodárenie obce Sirk	2020 skutočnosť	2021 skutočnosť	2022 schválený rozpočet	2022 očakávaná skutočnosť	2023 návrh rozpočtu	2024 návrh rozpočtu	2025 návrh rozpočtu
Bežné príjmy	539 838	1 484 334	1 601 568	1 664 635	1 493 405	1 541 219	1 576 412
Bežné výdavky	1 154 806	1 447 634	1 634 328	1 697 395	1 493 405	1 541 219	1 576 412
Saldo bežného rozpočtu	-614 968	36 700	-32 760	-32760	0	0	0
Kapitálové príjmy	510 000	214 370	250 000	370 358	0	0	0
Kapitálové výdavky	720 000	409 786	476 000	596 358	110 000	0	0
Saldo kapitálového rozpočtu	-210 000	-195 416	-226 000	-226 000	-110 000	0	0
Príjmy spolu	1 349 325	1 983 280	2 115 328	2 298 753	1 603 405	1 541 219	1 576 412
Výdavky spolu	1 889 806	1 980 551	2 115 328	2 298 753	1 603 405	1 541 219	1 576 412
Saldo príjmov a výdavkov	-540 481	2 729	0	0	0	0	0
Príjmové finančné operácie	299 487	284 575	263 760	263 760	110 000	0	0
Výdavkové finančné operácie	15 000	15 010	5 000	5 000	0	0	0
Saldo finančných operácií	284 487	269 565	258 760	258 760	110 000	0	0
Zdroje spolu	1 349 325	1 983 279	2 115 328	2 298 753	1 603 405	1 541 219	1 576 412
Použitie zdrojov spolu	1 889 806	1 857 420	2 115 328	2 298 753	1 603 405	1 541 219	1 576 412
Saldo	-540 481	125 859	0	0	0	0	0

Rozpočet bežných príjmov

Bežné príjmy pre rok 2023 sú rozpočtované vo výške 1 493 405 eur. Táto suma je nižšia o 171 230 eur ako je očakávaná skutočnosť ku koncu roka 2022.

Prehľad rozpočtovaných bežných príjmov

Bežné príjmy	2020	2021	2022 schválený rozpočet	2022 očakávaná skutočnosť	2023 návrh rozpočtu	2024 prognóza	2025 prognóza
vlastné	497 838	537 053	679 917	712 876	714 832	715 252	715 917
cudzie	42 000	947 281	921 651	951 759	778 573	825 967	860 495
spolu	539 838	1 484 334	1 601 568	1 664 635	1 493 405	1 541 219	1 576 412

Nasledovná tabuľka uvádza prehľad vybraných rozpočtovaných bežných príjmov za sledované obdobie.

Prehľad vybraných rozpočtovaných bežných príjmov

Bežné príjmy	2020 skutočnosť	2021 skutočnosť	2022 schválený rozpočet	2022 očakávaná skutočnosť	2023 rozpočet
Výnos dane z príjmov pouk. územnej samospráve	443 955	481 555	627 884	659 922	659 922
Daň z pozemkov	11 000	14 300	11 000	14 000	14 000
Daň zo stavieb	6 000	4 036	6 000	4 000	6 000
Daň z bytov a nebytových priestorov	363	376	363	360	360
Daň za komunál. odpady	11 000	11 767	11 000	11 000	11 000

Najväčšiu časť bežných príjmov tvorí výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve zo štátneho rozpočtu, ktorý sa rozpočtuje vo výške 659 922 eur. Návrh rozpočtu je rovnaký ako očakávaná skutočnosť za rok 2022. Návrh rozpočtu vychádza z prognózy Ministerstva financií SR zo septembra 2022. Ide o položku rozpočtu, ktorá tvorí cca 44 % príjmov obce a výšku ktorej obec nemá možnosť ovplyvniť.

Rozpočet kapitálových príjmov

Obec v návrhu rozpočtu rozpočtuje kapitálové príjmy vo výške 0 eur, pretože v roku 2023 nepočíta s príjmami z predaja kapitálových aktív alebo z predaja pozemkov a nehmotných aktív.

Prehľad rozpočtovaných kapitálových príjmov

Kapitálové príjmy	2020	2021	2022 schválený rozpočet	2022 očakávaná skutočnosť	2023 návrh rozpočtu	2024 prognóza	2025 prognóza
vlastné	0	12 159	0	1 543	0	0	0
cudzie	510 000	202 211	250 000	368 815	0	0	0
spolu	510 000	214 370	250 000	370 358	0	0	0

Rozpočet výdavkov

Pri navrhovanom vyrovnanom rozpočte na rok 2023 a predpokladaných celkových príjmoch vo výške 1 603 405 eur sa vytvára priestor na rozpočtovanie výdavkov vo výške 1 603 405 eur. Najvyššie čerpanie sa očakáva v bežných výdavkoch v celkovej výške 1 493 405 eur, čo predstavuje 93 % z celkových výdavkov. V kapitálových výdavkoch sa očakáva čerpanie vo výške 110 000 eur, čo predstavuje 7 % z celkových výdavkov. Výdavkové finančné operácie sú vo výške 0 eur.

Prehľad rozpočtovaných výdavkov na roky 2023 až 2025

Výdavky	Rozpočet na rok 2023	Podiel %	Rozpočet na rok 2024	Podiel %	Rozpočet na rok 2025	Podiel %
Bežné výdavky	1 493 405	93	1 541 219	100	1 576 412	100
Kapitálové výdavky	110 000	7	0	0	0	0
Výdavkové finančné operácie	0		0	0	0	0
Výdavky spolu	1 603 405	100	1 541 219	100	1 576 412	100

Rozpočet bežných výdavkov

Bežné výdavky sú v návrhu rozpočtu na rok 2023 rozpočtované vo výške 1 493 405 eur. Tieto výdavky budú použité na plánované aktivity vyplývajúce zo samosprávnych funkcií obce a na prenesený výkon štátnej správy a to najmä na platy zamestnancom, poisťné za zamestnancov, energie, vodné a stočné, cestovné náhrady, poštové služby, materiál, údržbu budov, verejné osvetlenie a iné.

Prehľad rozpočtovaných bežných výdavkov

	2020 skutočn.	2021 skutočnosť	2022 schválený rozpočet	2022 očakáv. skutočn.	2023 návrh rozpočtu	2024 prognóza	2025 prognóza
Bežné výdavky	1 154 806	1 447 634	1 634 328	1 697 395	1 493 405	1 541 219	1 576 412

Návrh rozpočtu počíta s bežnými výdavkami na rok 2023 nižšími o 140 920 eur ako je očakávaná skutočnosť ku koncu roka 2022.

Rozpočet kapitálových výdavkov

Obec v návrhu rozpočtu na rok 2023 rozpočtuje kapitálové výdavky vo výške 110 000 eur. Tieto výdavky budú použité na rekonštrukciu a modernizáciu.

Prehľad rozpočtovaných kapitálových výdavkov

	2020 skutočnosť	2021 skutočnosť	2022 schválený rozpočet	2022 očakávaná skutočnosť	2023 návrh rozpočtu	2024 prognóza	2025 prognóza
Kapitálové výdavky	720 000	409 786	476 000	596 358	110 000	0	0

Návrh rozpočtu kapitálových výdavkov na rok 2023 je o 81,55 % nižší ako očakávaná skutočnosť ku koncu roka 2022.

Finančné operácie

Súčasťou návrhu rozpočtu sú aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody prostriedkov peňažných fondov obce. Cez príjmové finančné operácie obec plánuje zapojiť prostriedky z rezervného fondu vo výške 110 000 eur na financovanie kapitálových výdavkov vo výške 110 000 eur. Výdavkové finančné operácie sú na rok 2023 rozpočtované vo výške 0 eur.

Prehľad finančných operácií

Finančné operácie	2020 skutočnosť	2021 skutočnosť	2022 schválený rozpočet	2022 očakávaná skutočnosť	2023 rozpočet	2024 prognóza	2025 prognóza
príjmové	299 487	284 575	263 760	263 760	110 000	0	0
výdavkové	15 000	15 010	5 000	5 000	0	0	0

ZÁVEREČNÉ ZHODNOTENIE NÁVRHU VIACROČNÉHO ROZPOČTU

Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade so zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, ústavným zákonom č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti, zákonom č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov, zákonom č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákonom č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov, rešpektuje rozpočtovú klasifikáciu v súlade s opatrením Ministerstva financií SR č. MF/010175/2004-42 z 8. decembra 2004, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v znení neskorších predpisov a príručkou na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy ako viacročného rozpočtu na roky 2023 – 2025. Po preverení náležitostí a obsahu návrhu viacročného rozpočtu na roky 2023 – 2025 konštatujem, že je zostavený v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a vnútornými predpismi obce. Návrh rozpočtu bol zverejnený zákonným spôsobom - na úradnej tabuli obce a na webovom sídle obce dňa 29. 11. 2022 a dňa 9.12.2022, čo je v zákonom stanovenej lehote (najmenej 15 dní pred jeho schválením) v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Na základe uvedených skutočností odporúčam obecnému zastupiteľstvu rozpočet na rok 2023 schváliť a rozpočet na roky 2024 – 2025 vziať na vedomie.

V Sirku 20.12.2022

Mgr. Jana Zimanová
hlavná kontrolórka obce Sirk